

ΕΠΕΑ ΠΤΕΡΟΕΝΤΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΕΣ!

του Γρηγόρη Ανανιάδη

Let's assist them,
For our case is as theirs.
William Shakespeare
The Tempest.

Με τη γνωστοποίηση της δολοφονικής απόπειρας εναντίον του προέδρου της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, γίναμε μάρτυρες μιας απίθανης μεταστροφής των διαμορφωτών της ελληνικής κοινής γνώμης. Οι ντανούντσοι της πολιτικής μας και οι τσέντικ των γραμμάτων μας από κοινού με τους εθνοτελάληδες των καναλιών μας, όλοι όσοι μέχρι χτες δεν έβλεπαν στο πρόσωπο του Κύρο Γκλιγκόρφω παρά τον άθλιο γυφτοσκοπιανό, τον προκλητικό και αδιάλακτο υπερεθνικιστή, τον γενετικά ανθέλληνα, τον μακιαβελλικό μηχανορράφο ή το άβουλο πiónι των ξένων δυνάμεων, άρχισαν ως διά μαγείας να αγωνιούν εν χορώ για κάποιον άλλο: τον ευρωπαϊκού αναστήματος έμπειρο και χαρισματικό πολιτικό, τον σώφρονα και διαλλακτικό ηγέτη, τον συνετό κυβερνήτη που με μαεστρία διηύθυνε την ανεξαρτησία του νεοπαγούς του κράτους ανάμεσα σε τόσους εσωτερικούς και εξωτερικούς σκοπέλους. Οι ίδιοι που μέχρι χτες στήριζαν τη δική τους αδιαλλαξία στη «μη βιωσιμότητα» του γεγονικού κράτους και αναζητούσαν λύση στα κοινά με τη Σερβία σύνορα, κόπτονται σήμερα για τη σταθερότητα και την επιβίωσή του. Κανείς, βέβαια, δεν περιμένει από τους κύκλους αυτούς να αναγνωρίσουν τη δική τους συμβολή στην αποσταθεροποίηση των Βαλκανίων· το τραγικό είναι ότι οι περισσότεροι δεν την αντιλαμβάνονται καν. Μπορούμε όμως να ελπίζουμε ότι ο κλονισμός

συνειδήσεων που προκάλεσε η εναντίον του προέδρου Γκλιγκόρφω τρομοκρατική ενέργεια θα διευκολύνει μιαν έργοις στροφή της ελληνικής πολιτικής. Τα περιθώρια της πολιτικής της μανούβρας και των εντυπώσεων έχουν πια εξαντληθεί. Αυτό που τώρα προέχει είναι η αποφασιστική στήριξη της γειτονικής Δημοκρατίας κι αυτό σημαίνει έναν γρήγορο και παστρικό συμβιβασμό εφ' όλης της ύλης. Η πρωτοβουλία ανήκει στην ελληνική πλευρά που θα πρέπει να εγκαταλείψει ευθαρσώς και δημοσιώς το αδιαπραγμάτευτο του ονόματος και να κυνηγήσει επιτέλους μια λύση κοινής αποδοχής που θα σέβεται τις ετερότροπες μακεδονικές ταυτότητες που έχουν ιστορικά διαμορφωθεί στις δύο πλευρές των συνόρων.

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΕΠΙ «ΕΘΝΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ»

του Νίκου Κ. Αλιβιζάτου

Η «ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ» συμφωνία Ελλάδας και FYROM για το μακεδονικό προσφέρεται για πολλών ειδών αναδρομές και απολογισμούς: πολιτικοί επιστήμονες, κοινωνιολόγοι και διεθνολόγοι θα κληθούν αργά ή γρήγορα να μελετήσουν την τετραετία 1991-1995 πιο νηφάλια και να αναζητήσουν τα βαθύτερα αίτια μιας εθνικιστικής έξαρσης που κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει. Αν και από τα επεισόδια της Φλώρινας, την επαύριο της υπογραφής της συμφωνίας, φαίνεται ότι ο κύκλος των διώξεων του φρονήματος δεν έχει ακόμη κλείσει οριστικά, η περίοδος που περνάμε προσφέρεται και για έναν διαφορετικής τάξεως απολογισμό: την στάθμιση της επίδρασης του μακεδονικού στην ελευθερία του λόγου μας, είκοσι χρό-

να μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας. Παραθέτουμε τα κύρια σημεία σχετικής εισήγησης του Νίκου Κ. Αλιβιζάτου σε ημερίδα που διοργάνωσε την 1η Μαρτίου 1995 η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Πολίτη, για τα σαράντα χρόνια από την ίδρυσή της.

Από τότε που η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ) διακήρυξε την ανεξαρτησία της, τον Σεπτέμβριο του 1991, είκοσι περίπου Έλληνες πολίτες διώχθηκαν ποινικά επειδή δημοσιοποίησαν θέσεις αντίθετες προς την επίσημη πολιτική των κυβερνήσεων επί του μακεδονικού. Συγκεκριμένα, κατηγορήθηκαν ότι, με αφίσες, προκηρύξεις, φυλλάδια ή και άρθρα σε μικρής – συνήθως – κυκλοφορίας εφημερίδες, υποστήριξαν απόψεις οι οποίες είτε εξέθεταν «σε κίνδυνο διατάραξης τις φιλικές σχέσεις του ελληνικού κράτους» – πρόκειται για την λεγόμενη προσβολή κατά της διεθνούς ειρήνης της χώρας κατά το άρθρο 141 (ΠΚ) είτε διέσπειραν «ψευδείς ειδήσεις ή φήμες ικανές να επιφέρουν ανησυχίες ή φόβο στους πολίτες ή να ταράξουν τη δημόσια πίστη [...] ή να επιφέρουν διαταραχή στις διεθνείς σχέσεις της χώρας» – διασπορά ψευδών ειδήσεων κατά το άρθρο 191 ΠΚ. Ακόμη, σε ορισμένες περιπτώσεις διώχθηκαν και για πρόκληση των πολιτών σε διχόνοια, σύμφωνα με το άρθρο 192 Π.Κ. Τα ως άνω αδικήματα στοιχειοθετούσαν, κατά τα κατηγορητήρια, φράσεις όπως «η Μακεδονία μοιράστηκε ανάμεσα στη Σερβία, την Ελλάδα και τη Βουλγαρία» μετά τους βαλκανικούς πολέμους, ή όπως «το μακεδονικό έθνος, μέσα και έξω από τα σημερινά ελληνικά σύνορα [...] υπήρξε και υπάρχει» (υπόθεση Ο.Σ.Ε.). Ο ισχυρισμός σε συνέντευξη προς το περιοδικό Ένα ότι στη Δυτική